

Bruksela, 22 czerwca 2021 r.
(OR. en)

10041/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0210(COD)

PECHE 213
CADREFIN 307
CODEC 938

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	18 czerwca 2021 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2021) 311 final
Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczący stanowiska Rady w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 311 final.

Załącznik: COM(2021) 311 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.6.2021 r.
COM(2021) 311 final

2018/0210 (COD)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

**stanowiska Rady w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
dotyczącego Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury**

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

**stanowiska Rady w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
dotyczącego Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury**

1. PRZEBIEG PROCEDURY

Data przekazania przez Komisję wniosku Parlamentowi Europejskiemu i Radzie: 12 czerwca 2018 r.

(dokument COM(2018) 390 final – 2018/0210 (COD))

Data wydania opinii przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny: 12 grudnia 2018 r.

Data wydania opinii przez Komitet Regionów: 9 października 2018 r.

Data przyjęcia stanowiska Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu: 4 kwietnia 2019 r.

Data wysłania zmienionego wniosku: Nie dotyczy

Data zajęcia stanowiska przez Radę po pierwszym czytaniu: 14 czerwca 2021 r.

2. CEL WNIOSKU KOMISJI

Niniejszy wniosek stanowi jeden z elementów pakietu wieloletnich ram finansowych (WRF) na okres po 2020 r. zaproponowanego przez Komisję w maju 2018 r. Służy on wspieraniu realizacji celów wspólnej polityki rybołówstwa oraz celów unijnej polityki morskiej i międzynarodowego programu zarządzania oceanami. Komisja zaproponowała budżet w wysokości 6,14 mld EUR.

3. UWAGI DOTYCZĄCE STANOWISKA RADY

Stanowisko Rady przyjęte w pierwszym czytaniu w pełni odzwierciedla porozumienie polityczne osiągnięte przez Parlament Europejski i Radę w dniu 4 grudnia 2020 r.

W opinii Komisji porozumienie polityczne jest zasadniczo zgodne z celem maksymalizacji unijnej wartości dodanej oraz z priorytetami Unii w zakresie Europejskiego Zielonego Ładu, transformacji cyfrowej i odporności.

Komisja uważa również, że – ogólnie rzecz biorąc – porozumienie polityczne jest zrównoważone i zawiera gwarancje niezbędne do tego, aby przeciwdziałać przyznawaniu dotacji dla rybołówstwa, które można uznać za szkodliwe w kontekście zrównoważonego rozwoju. Komisja uważa, że porozumienie polityczne jest zgodne z:

- podstawowymi zasadami zrównoważonego rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa;
- zobowiązaniem UE w ramach celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 14.6 jakim jest wyeliminowanie dotacji dla rybołówstwa przyczyniających się do nadmiernej zdolności połowowej i przełowienia; oraz
- stanowiskiem UE w toczących się na forum Światowej Organizacji Handlu dyskusjach na temat dotacji dla rybołówstwa.

W związku z powyższym Komisja popiera porozumienie polityczne.

Główne punkty tego porozumienia to:

- *Zmiana nazwy funduszu na „Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury” (EFMRA).*

Komisja uważa, że ten nowy tytuł odzwierciedla zakres funduszu.

- *Dystrybucja zasobów finansowych*
 - Zmniejszenie środków przydzielonych w ramach zarządzania bezpośredniego o 32 mln EUR z uwagi na zmniejszenie ogólnego budżetu EFMRA o 32 mln EUR w WRF.
- W opinii Komisji to bardzo ograniczone zmniejszenie puli środków finansowych nie wpłynie niekorzystnie na wsparcie w ramach zarządzania bezpośredniego, w szczególności wsparcie na rzecz polityki morskiej i programu międzynarodowego zarządzania oceanami. Jednocześnie obniżka ta nie wpłynęła na znaczne kwoty przydzielane państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego na zaspokajanie potrzeb ich sektorów rybołówstwa i akwakultury oraz na realizację celów w zakresie klimatu i środowiska.
- Obniżenie pułapu pomocy technicznej Komisji z 1,7 % do 1,5 % budżetu całkowitego.

Komisja uważa, że nawet w przypadku, gdyby ta obniżka ograniczyła jej zdolność do wspierania państw członkowskich w trakcie procesu

programowania, nie będzie ona skutkowała ograniczeniem możliwości realizacji głównych zadań wspieranych w ramach pomocy technicznej.

- Ustanowienie pułapu finansowego w wysokości 15 % każdej alokacji krajowej na realizację pięciu środków na rzecz flot (tj.: zwiększenie pojemności brutto, wymiana silnika, pierwsze nabycie używanego statku przez młodego rybaka, trwale zaprzestanie działalności połowowej, tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej).

We wniosku Komisji przewidziano ustanowienie tego pułapu na poziomie 10 %, ale wyłącznie w odniesieniu do trwałego i tymczasowego zaprzestania. Z uwagi jednak na fakt, że charakter innych środków uległ zmianie, Komisja zawnioskowała o ich objęcie zakresem pułapu. Wspomnianych pięć środków to indywidualne inwestycje lub rekompensaty, zatem nie mają one wysokiej łącznej wartości dodanej. Komisja wołałaby, aby pułap finansowy ustanowiono na poziomie 10 % dla wszystkich pięciu środków na rzecz flot, aby zapewnić maksymalną wartość dodaną funduszy UE – uważa ona jednak, iż ustanowienie tego pułapu na poziomie 15 % nadal gwarantuje, że wsparcie dla środków na rzecz flot nie zaszkodzi realizacji kluczowych priorytetów EFMRA (np. priorytetów w zakresie zrównoważonego rybołówstwa, kontroli rybołówstwa, gromadzenia danych naukowych w celu wsparcia zarządzania rybołówstwem, innowacyjności, wspólnej organizacji sektora i rozwoju lokalnego). Pułap ten uniemożliwia również stworzenie sztucznej oferty dotacji, która generowałaby własny popyt i w rezultacie prowadziła do zakłóceń na rynku.

- Podwyższenie pułapu dla rekompensaty za dodatkowe koszty w regionach najbardziej oddalonych z poziomu 50 % do poziomu 60 % alokacji wyodrębnionych dla tych regionów, z możliwością jego zwiększenia o kolejnych 10 punktów procentowych, jeżeli państwa członkowskie należycie uzasadnią taką potrzebę w swoim programie.

Zdaniem Komisji wspomniane podwyższenie pułapu zapewnia zachowanie rozsądnej części środków na inwestycje strukturalne. Komisja będzie dokładnie analizowała, czy wnioski o podwyższenie tego pułapu o dodatkowe 10 punktów procentowych składane przez państwa członkowskie są uzasadnione rzeczywistą potrzebą.

- *Dostosowanie ogólnej struktury funduszu do logiki funkcjonowania pozostałych funduszy objętych rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów (w szczególności zastąpienie „obszarów wsparcia” „celem szczegółowym”).*

Dostosowanie to pozostaje bez wpływu na istotę funduszu. Komisja uważa, że wspomniana nowa struktura funduszu doprowadzi do jego rzeczywistego uproszczenia, co przyczyni się do ograniczenia odstępstw odnoszących się do EFMRA w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów i ułatwi państwom członkowskim programowanie.

- *Utworzenie nowego środka na rzecz zwiększenia ładowności statków rybackich (wyrażonej liczbowo jako pojemność brutto) w celu poprawy bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej.*

Komisja odnotowuje, że środek ten nie był przewidziany w jej wniosku oraz że umożliwia on zwiększenie zdolności połowowej statków – jest jednak zdania, że istnieją wystarczające zabezpieczenia, aby uniknąć zwiększenia zdolności do połowu ryb.

- Dopuszcza się wyłącznie możliwość zwiększenia parametru „pojemność brutto” zdolności połowowej, a nie jej parametru związanego z mocą silnika.
- Zwiększenie pojemności brutto uznaje się za dopuszczalne wyłącznie w tych segmentach floty, w których nie występują przypadki nadmiernej zdolności połowowej. Zwiększenie pojemności brutto musi zostać zrównoważone uprzednim wycofaniem przynajmniej równoważnego poziomu pojemności brutto w tym samym segmencie floty lub w segmencie floty krajowej, w którym odnotowuje się nadmierną zdolność połowową, aby nie dopuścić do zwiększenia ogólnej zdolności połowowej floty. Jest to warunek bardziej rygorystyczny niż ogólny unijny „system wprowadzania i wycofywania floty”, który stanowi po prostu, że wprowadzenie zdolności połowowych musi być zrekompensowane odpowiednim ich wycofaniem z dowolnego segmentu floty.
- Zwiększenie pojemności brutto musi być uzasadnione względami związanymi z poprawą bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej. Dlatego też w omawianym artykule zamieszczono wyczerpujący wykaz kwalifikowalnych operacji, w którym powiązano zwiększenie pojemności brutto z późniejszą instalacją urządzenia lub sprzętu przyczyniających się do poprawy bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej, aby upewnić się, że żadne szkodliwe operacje nie zostaną objęte wsparciem.
- Aby skoncentrować się na statkach, które w największym stopniu wymagają zwiększenia pojemności brutto, za kwalifikowalne uznaje się wyłącznie statki o długości do 24 m mające co najmniej 10 lat.

W związku z powyższym Komisja uznaje, że omawiany środek nie stanowi szkodliwej dotacji i nie przyczynia się do przełowienia ani do powstania nadmiernej zdolności połowowej.

- *Zmiana niektórych warunków wsparcia na rzecz wymiany silników statków rybackich (tj. rozszerzenie kwalifikowalności na statki o długości od ponad 12 m do 24 m; wprowadzenie nowego wymogu obniżenia poziomu emisji CO₂ o 20 % dla statków o długości od 12 do 24 m).*

Komisja zwraca uwagę na trzy warunki, które zapobiegają potencjalnym szkodliwym skutkom:

- ze wsparcia mogą skorzystać wyłącznie podmioty w segmentach floty, w których nie odnotowuje się nadmiernej zdolności połowowej;
- moc nowego silnika nie może być wyższa niż moc wymienianego silnika;
- aby mieć pewność, że faktyczna moc nowego silnika odpowiada mocy zadeklarowanej, nowy silnik musi zostać poddany fizycznej kontroli.

Rozszerzenie wsparcia na statki o długości do 24 m wynika z przeniesienia zakresu obowiązującego w latach 2014–2020. W opinii Komisji nowy wymóg dotyczący ograniczenia emisji CO₂ przyczyni się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu związanych z dążeniem do neutralności klimatycznej. Komisja będzie upoważniona do doprecyzowywania konkretnych aspektów metodyki pomiaru skali tego ograniczenia emisji i upewni się, że wspomniana metodyka nie skutkuje nałożeniem nadmiernych obciążeń na państwa członkowskie oraz beneficjentów.

- *Zmiana niektórych warunków wsparcia przewidzianego na rzecz pierwszego nabycia używanego statku przez młodego rybaka (tj. rozszerzenie kwalifikowalności na statki o długości od ponad 12 m do 24 m; kwalifikowalność częściowego nabycia statku w przypadku gdy młody rybak dysponuje co najmniej 33 % udziałów).*

Komisja przypomina, że omawiane wsparcie ma postać mechanizmu ułatwiającego młodym rybakom rozpoczęcie działalności, co ma sprzyjać wymianie pokoleń. Mechanizm ten nie jest tożsamy z wymianą floty, ponieważ wsparcia udziela się wyłącznie na potrzeby pierwszego nabycia używanego statku przez młodego rybaka (tj. rybaka, który nie ukończył jeszcze 40. roku życia).

Komisja zwraca uwagę na dwa warunki, które zapobiegają potencjalnym szkodliwym skutkom:

- ze wsparcia mogą skorzystać wyłącznie podmioty w segmentach floty, w których nie odnotowuje się nadmiernej zdolności połowowej;
- statek musi być używany (tj. zarejestrowany przez co najmniej 3 lata w przypadku łodzi rybackich i przez co najmniej 5 lat w przypadku innych statków).

Rozszerzenie wsparcia na statki o długości do 24 m wynika z przeniesienia zakresu obowiązującego w latach 2014–2020.

Komisja uważa ponadto, że wprowadzenie nowej możliwości udzielenia wsparcia na potrzeby częściowego nabycia statku ułatwi stopniową wymianę pokoleń, na przykład w przedsiębiorstwach rodzinnych. Warunek dysponowania udziałem wynoszącym co najmniej 33 % zagwarantuje, że młody rybak będzie rzeczywiście zaangażowany w eksploatację statku, co pozwoli uniknąć nadużyć takich jak np. pełnienie funkcji właściciela „na papierze”.

- *Zniesienie obowiązkowego mechanizmu realizacji powiązanego z osiągnięciem określonych rezultatów zaproponowanego w odniesieniu do trwałego zaprzestania działalności połowowej („finansowanie niepowiązane z kosztami”). W rezultacie państwa członkowskie mają swobodę wyboru któregośkolwiek z mechanizmów realizacji przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów.*

Komisja ubolewa nad tym, że ten obowiązkowy mechanizm powiązany z wynikami został zniesiony, uważa jednak, że trwałe zaprzestanie działalności pomaga wyeliminować nadwyżkę zdolności połowowej z następujących powodów:

- należy włączyć je do planów działania, które państwa członkowskie muszą przygotować zgodnie ze wspólną polityką rybołówstwa w celu dostosowania

zdolności połowowej floty do dostępnych zasobów w tych segmentach floty, w których występuje nadwyżka zdolności połowowej;

- nie dopuszcza się możliwości zastąpienia zdolności połowowej zezłomowanych statków;
- beneficjent nie może zarejestrować nowego statku w ciągu 5 lat od otrzymania pomocy.

Komisja uważa, że środek ten nie stanowi szkodliwej dotacji, ponieważ doprowadzi do trwałego zmniejszenia ogólnej zdolności połowowej floty, a tym samym do ograniczenia presji połowowej na żywe zasoby morskie.

- *Przekształcenie „nadzwyczajnego zaprzestania działalności połowowej” (tj. systemu rekompensat służącego ograniczaniu skutków społeczno-ekonomicznych nieoczekiwanych i znaczących zamknięć łowisk) w „tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej” (tj. system rekompensat na potrzeby wdrażania środków ochrony i środków służących tymczasowemu ograniczeniu nakładu połowowego w oparciu o doradztwo naukowe). Wydłużenie maksymalnego czasu obowiązywania rekompensaty z sześciu do dwunastu miesięcy na statek w okresie programowania.*

Komisja odnotowuje, że system ten jest bardziej rygorystyczny niż system obowiązujący w latach 2014–2020, ponieważ jakakolwiek rekompensata z tytułu wprowadzenia środka ochrony musi zostać i) uzasadniona opinią naukową i ii) musi przyczyniać się do ograniczenia nakładu połowowego. Nawet w przypadku wydłużenia maksymalnego okresu obowiązywania rekompensaty z sześciu do dwunastu miesięcy, wspomniane warunki gwarantują, że tymczasowe zaprzestanie sprzyja wprowadzaniu środków ochrony.

Komisja pragnie ponadto zauważyć, że omawiany system jest również bardziej rygorystyczny niż system obowiązujący w latach 2014–2020, jeżeli chodzi o umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów. Obecnie nie można już uzyskać rekompensaty z tytułu nieodnowienia umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów, ale wyłącznie z tytułu przerw w jej wykonywaniu z powodu działania siły wyższej.

- *Dostępność dotacji bezpośrednich na inwestycje produkcyjne w akwakulturę oraz dotacji bezpośrednich dla małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórczym.*

Komisja ubolewa, że w porozumieniu politycznym nie zachowano propozycji dotyczącej obowiązkowych instrumentów finansowych (jak pożyczki lub gwarancje publiczne) na rzecz inwestycji produkcyjnych w akwakulturę oraz inwestycji w sektorze przetwórczym, powielając tym samym przepisy obowiązujące w latach 2014–2020 (tj. obowiązkowe instrumenty finansowe wyłącznie dla dużych przedsiębiorstw w sektorze przetwórczym). Komisja zachęca państwa członkowskie do zbadania potencjału instrumentów finansowych, zarówno pod względem uproszczenia, jak i efektu dźwigni inwestycyjnej.

- *Utworzenie systemu rekompensat na potrzeby reagowania na nadzwyczajne kryzysy skutkujące zakłóceniami rynku. Takie systemy rekompensat mogą zostać uznane za*

kwalifikowalne wyłącznie na podstawie decyzji Komisji potwierdzającej wystąpienie zakłócenia rynku.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie tego systemu na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, który ma na celu zaradzenie skutkom pandemii COVID-19 oraz skutkom innych potencjalnych przyszłych kryzysów. Komisja przypomina, że zakres tego systemu ustalono w oparciu o środki związane z COVID-19, które wygasły z końcem 2020 r.:

- rekompensaty z tytułu strat ekonomicznych poniesionych przez indywidualnych rybaków, hodowców z sektora akwakultury i podmioty działające w sektorze przetwórczym;
- rekompensaty dla organizacji producentów, aby mogły zarządzać mechanizmem składowania wspólnej organizacji rynków produktów rolnych (tj. mechanizmem tymczasowego zbiorczego składowania produktów służącego ograniczeniu podaży w celu podwyższenia cen).

Komisja uważa w szczególności, że z tego systemu należy korzystać wyłącznie w przypadku wystąpienia „zdarzeń nadzwyczajnych prowadzących do powstania znaczącego zakłócenia rynków” i wyłącznie na podstawie decyzji Komisji, z trzech powodów:

- 1) aby ograniczyć możliwość korzystania z tego systemu wyłącznie do poważnych sytuacji kryzysowych;
 - 2) aby mieć możliwość szybkiego zapewnienia rekompensaty (zważywszy na fakt, że przyjęcie aktu delegowanego lub aktu wykonawczego w ramach procedury komitetowej zajęłoby kilka tygodni, jeśli nie kilka miesięcy);
 - 3) aby zapewnić równe warunki działania dla wszystkich państw członkowskich.
- *Utrzymanie zasady, zgodnie z którą inwestycje na statkach uznaje się za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku, gdy wykraczają poza unijne wymogi prawne. Inwestycje służące zapewnieniu zgodności z krajowymi wymogami prawnymi stają się jednak kwalifikowalne – dotyczy to również inwestycji na statkach, koniecznych celem spełnienia nałożonych na państwo członkowskie wymogów służących wprowadzeniu w życie przepisów fakultatywnych dotyczących warunków pracy na pokładzie statku, przewidzianych w dyrektywie (UE) 2017/159.*

Zdaniem Komisji wsparcie publiczne musi sprzyjać zachowaniom wykraczającym poza zwykłe przestrzeganie prawa, dlatego też inwestycje na statkach (np. w sprzęt połowowy lub sprzęt ochronny) muszą generować wartość dodaną. Inwestycje spełniające wymogi krajowe mogą jednak zostać uznane za kwalifikowalne, aby zachęcić państwa członkowskie do podejmowania bardziej ambitnych działań niż te przewidziane w prawie Unii. Komisja z zadowoleniem przyjmuje również ustanowienie specjalnego odstępstwa od tej zasady dla inwestycji na statkach związanych z działaniami w obszarze kontroli i monitorowania (zob. następny punkt).

- *Kwalifikowalność wszystkich statków rybackich do objęcia ich wsparciem z tytułu obowiązkowych systemów elektronicznego raportowania (zgodnie z wnioskiem Komisji do objęcia takim wsparciem kwalifikowałyby się wyłącznie łodzie rybackie).*

W opinii Komisji modernizacja istniejących narzędzi kontroli i korzystanie z nowych technologii monitorowania ma kluczowe znaczenie dla wspierania kultury przestrzegania prawa w tym sektorze. W związku z tym Komisja z zadowoleniem przyjmuje kwalifikowalność tego rodzaju inwestycji, mimo że nie wykraczają one poza wymogi prawne.

- *Kwalifikowalność budowy nowych miejsc wyładunku (ale nie nowych portów).*

Komisja uważa, że objęcie wsparciem budowy nowych portów jest nieuzasadnione ze względów ekonomicznych – byłoby to zresztą zbyt kosztowne, biorąc pod uwagę niewielki rozmiar funduszu. Komisja przypomina, że modernizacja istniejących portów jest kwalifikowalna, nawet jeśli wiąże się z wyższym poziomem pomocy publicznej na rzecz inwestycji związanych z wdrażaniem obowiązku wyładunku. Komisja jest jednak zdania, że miejsca wyładunku nie są tożsame z portami, ponieważ są one wykorzystywane przede wszystkim do wyładunku przybrzeżnych łodzi rybackich. W związku z powyższym Komisja przyznaje, że wsparcie na rzecz budowy nowych miejsc wyładunku może być uzasadnione.

- *Pojedyncza maksymalna stopa współfinansowania w wysokości 70 % zamiast określonej stopy dla każdego celu szczegółowego. Jedynym wyjątkiem jest stopa współfinansowania w wysokości 100 % w przypadku rekompensaty za dodatkowe koszty dla regionów najbardziej oddalonych, zgodnie z pierwotnym wnioskiem.*

Komisja z zadowoleniem przyjmuje wyznaczenie pojedynczej maksymalnej stopy współfinansowania i zwraca uwagę na fakt, że poza trwałym i tymczasowym zaprzestaniem działalności połowowej (stopa w wysokości 50 % we wniosku) stopa ta uległa obniżeniu w porównaniu z pierwotnym wnioskiem (gdzie wynosiła od 75 % do 100 % w przypadku wszystkich pozostałych celów szczegółowych). Dlatego też Komisja z zadowoleniem przyjmuje to ogólne zmniejszenie udziału Unii w strukturze współfinansowania skutkujące jego lepszym zrównoważeniem między Unią a państwami członkowskimi.

- *Zwiększenie maksymalnej intensywności pomocy publicznej z 30 % do 40 % w odniesieniu do niektórych środków na rzecz flot (jak zwiększenie pojemności brutto, wymiana silnika, pierwsze nabycie używanego statku przez młodego rybaka). Zwiększenie innych poziomów intensywności pomocy do 100 % w innych przypadkach związanych np. z innowacyjnością, korzyściami zbiorowymi i beneficjentami zbiorowymi.*

Komisja uważa, że poziom pomocy publicznej powinien być uzależniony od rodzaju operacji lub beneficjenta. Stosowanie poziomów wyższych niż standardowy poziom 50 % powinno być uzasadnione nieprawidłowością w funkcjonowaniu rynku, wysoką wartością dodaną lub korzyścią zbiorową. W opinii Komisji warunki przewidziane w porozumieniu politycznym uwzględniają to zastrzeżenie, w szczególności jeżeli chodzi o stosowanie stawki w wysokości 100 % w odniesieniu do przybrzeżnych łodzi rybackich – co stanowi główny element mechanizmu preferencyjnego traktowania łodzi rybackich – oraz możliwość

zastosowania stawki na poziomie 100 %, jeżeli dana operacja służy zbiorowemu interesowi i beneficjentom zbiorowym oraz charakteryzuje się innowacyjnymi właściwościami. Komisja z zadowoleniem przyjmuje również przyjęcie niższej stawki (40 %) w odniesieniu do niektórych indywidualnych środków na rzecz flot z uwagi na fakt, że stanowią one indywidualne inwestycje o ograniczonej wartości dodanej. W tym względzie wsparcie publiczne powinno przyciągać inwestycje prywatne, a nie je ograniczać.

- *Zlikwidowanie planu działania na rzecz łódzkiego rybołówstwa przybrzeżnego jako samodzielnego dokumentu i włączenie celów wyznaczonych w tym planie do wymogów w zakresie programowania.*

Komisja uważa, że zastosowanie tego rozwiązania przyniesie takie same skutki jak wdrożenie proponowanego planu działania. Państwa członkowskie będą musiały uwzględniać szczególne potrzeby łodzi rybackich w ramach własnej analizy mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (analizy SWOT) oraz w opisie rodzajów działań przewidzianych dla każdego celu szczegółowego. Dzięki temu małe statki będą w stosownych przypadkach traktowane odmiennie.

- *Nalożenie na państwa członkowskie wymogu uwzględniania wyzwań regionalnych w ich programach krajowych.*

W opinii Komisji wprowadzenie tego nowego wymogu przez współprawodawców stanowi rozsądny kompromis pozwalający uwzględnić konkretne wyzwania geograficzne przy przygotowywaniu programów krajowych bez nakładania dodatkowych obciążeń administracyjnych. Komisja zwraca uwagę na fakt, że państwa członkowskie powinny zapoznać się z „analizami basenów morskich”¹, w których zwrócono uwagę na kluczowe wyzwania występujące na poziomie basenu morskiego i zaproponowano potencjalne sposoby ich przezwyciężenia.

- *Przyjmowanie aktów wykonawczych (zamiast aktów delegowanych we wniosku) w celu zdefiniowania przypadków braku zgodności ze wspólną polityką rybołówstwa.*

Komisja uważa, że przedmiotowa zmiana proceduralna pozostaje bez wpływu na treść tych aktów.

- *Współprawodawcy nie zgodzili się, aby cel w zakresie klimatu na poziomie 30 % i konkretny cel w zakresie wydatków na różnorodność biologiczną zostały określone w artykule, o co wnioskowała Komisja w ramach działań następczych w związku z porozumieniem w sprawie wieloletnich ram finansowych.*

Nawet jeśli nie ma jako takich wiążących celów w zakresie wydatków na klimat i różnorodność biologiczną, Komisja zwraca uwagę na fakt, że EFMRA musi wносить wkład w realizację celów klimatycznych UE w kontekście ogólnego celu dotyczącego wydatków klimatycznych na poziomie 30 % oraz celów w obszarze wydatków na różnorodność biologiczną w kontekście celu wynoszącego 7,5–10 % wyznaczonego w wieloletnich ramach finansowych. Komisja będzie współpracowała z państwami członkowskimi na rzecz osiągnięcia obydwu tych celów w ramach programowania na potrzeby EFMRA na lata 2021–2027.

¹ SWD(2020) 206 final.

4. PODSUMOWANIE

Komisja popiera wyniki negocjacji międzyinstytucjonalnych i może zatem przyjąć stanowisko Rady w pierwszym czytaniu.

5. DEKLARACJE KOMISJI

Komisja złożyła trzy deklaracje jednostronne i dwie deklaracje wspólne które można znaleźć w dodatku.

DODATEK

Deklaracje Komisji

Oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie celu dotyczącego wydatków na różnorodność biologiczną

Parlament Europejski, Rada i Komisja Europejska uznają potrzebę pilnego poczynienia postępów w działaniach na rzecz ochrony i zachowania ekosystemów morskich i przybrzeżnych oraz różnorodności biologicznej. Wspomniane trzy instytucje zgadzają się, że przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej, ochrona i odbudowa ekosystemów lub utrzymanie ich w dobrym stanie będzie wiązało się z koniecznością dokonania istotnych inwestycji publicznych i prywatnych na szczeblu krajowym i europejskim oraz że znaczna część wydatków ponoszonych ze środków EFMRA powinna służyć realizacji inwestycji w różnorodność biologiczną. Wszystkie trzy instytucje zgadzają się co do tego, że Komisja Europejska będzie współpracowała z państwami członkowskimi na rzecz zrealizowania w ramach programowania na potrzeby EFMRA na lata 2021–2027 ogólnego celu dotyczącego wydatków na różnorodność biologiczną wyznaczonego w motywie 15.

Oświadczenie Komisji Europejskiej w sprawie monitorowania realizacji celu dotyczącego wydatków na różnorodność biologiczną

W ramach programowania na potrzeby EFMRA na lata 2021–2027 Komisja Europejska będzie aktywnie zachęcała państwa członkowskie do możliwie jak największego wykorzystania środków przewidzianych w ich programach, w szczególności jeżeli chodzi o środki, o których mowa w art. 25 (ochrona różnorodności biologicznej oraz ekosystemów), aby zrealizować ogólną ambicję polegającą na corocznym przeznaczaniu środków w ramach WRF na przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej, ochronę i odbudowę ekosystemów oraz utrzymanie ich w dobrym stanie w następującej wysokości: 7,5 % rocznych wydatków w ramach WRF na realizację celów w dziedzinie różnorodności biologicznej w 2024 r. i 10 % rocznych wydatków w ramach WRF na realizację celów w dziedzinie różnorodności biologicznej w latach 2026–2027.

Komisja będzie regularnie monitorować poziom tych wydatków w oparciu o łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych instytucji zarządzającej przez beneficjentów i w oparciu o dane przekazywane przez państwa członkowskie. Jeżeli wyniki tego monitorowania wykażą niezadowalające postępy w realizacji tej ogólnej ambicji, Komisja będzie aktywnie współpracować z państwami członkowskimi podczas corocznego spotkania przeglądowego w celu przyjęcia działań naprawczych, w tym zmiany programu.

Oświadczenie Komisji i Rady w sprawie ich zobowiązania do podjęcia starań w celu uniknięcia przerwania działalności połowowej prowadzonej na podstawie umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów

Rada i Komisja podtrzymują swoje zobowiązanie do podjęcia starań w celu uniknięcia przerwania działalności połowowej prowadzonej na podstawie umów o partnerstwie

w sprawie zrównoważonych połowów poprzez dążenie do terminowego odnawiania tych umów oraz protokołów wykonawczych do nich.

Oświadczenie Komisji dotyczące pomocy państwa na odnowienie flot w regionach najbardziej oddalonych

Komisja zdaje sobie sprawę z trudności napotykanych do tej pory w kontekście przyznawania pomocy państwa na odnowę flot w regionach najbardziej oddalonych. Aby zapewnić zrównoważony rozwój tych regionów, Komisja będzie dążyła do wspierania państw członkowskich w podejmowanych przez nie działaniach mających na celu usprawnienie procesu gromadzenia danych naukowych niezbędnych do spełnienia warunku kwalifikowalności ustanowionego w wytycznych w sprawie pomocy państwa, aby ułatwić stosowanie tych wytycznych do celów analizy pomocy państwa na rzecz sektora rybołówstwa i akwakultury w regionach najbardziej oddalonych.

Oświadczenie Komisji dotyczące modernizacji istniejących narzędzi kontroli i korzystania z nowych technologii monitorowania

Komisja uznaje kwalifikowalność inwestycji na statkach związanych z kontrolą rybołówstwa i egzekwowaniem przepisów w zakresie rybołówstwa, niezależnie od tego, czy są one obowiązkowe, czy też nie, w odniesieniu do wszystkich unijnych statków rybackich. Komisja uważa, że tego rodzaju inwestycje umożliwią państwom członkowskim pełne wykorzystanie środków finansowych udostępnianych w ramach EFMRA do celów związanych z kontrolą i egzekwowaniem przepisów, wywiązywanie się z ich zobowiązań wynikających z rozporządzenia w sprawie kontroli i z innych zasad wspólnej polityki rybołówstwa, a także spowodują znaczną poprawę kultury przestrzegania prawa w sektorze rybołówstwa.

Ponadto Komisja oczekuje, że – w kontekście trwającego przeglądu rozporządzenia w sprawie kontroli – Parlament Europejski i Rada poprą zaproponowane przez Komisję działania służące modernizacji istniejących narzędzi kontroli oraz propagowaniu korzystania z nowych technologii. Obejmuje to w szczególności wprowadzanie inteligentnych rozwiązań w zakresie śledzenia łodzi rybackich i raportowania połowów dokonywanych przez te łodzie, instalowanie systemów ciągłego monitorowania mocy silnika, przechodzenie na stosowanie w pełni cyfrowych systemów identyfikowalności obejmujących wszystkie produkty rybołówstwa (mrożone, świeże i przetworzone) oraz wprowadzanie obowiązkowych elektronicznych systemów zdalnego monitorowania na pokładach statków rybackich i w oparciu o wyniki oceny ryzyka jako jedyne go skutecznego sposobu kontrolowania wypełniania obowiązku wyladunku oraz wymogów w zakresie przyłowu i odrzucania wrażliwych gatunków.